

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Clavdii Espencei Theologi Parisiensis De Evcharistia, Eivsque Adoratione, Libri Qvinque

Espeuce, Claude d'

Parisiis, 1573

Cap. X. Earum sacramenti reliquiarum alicubi incensio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30397

lythis gestatū manu in mappula inuoluta cum ampu'la inuenio. Eucharistiam gestatam non inuenio. Illud mihi nunc satis est, iam tantò antè non in statis modo templis, sed in metoriis etiam tabernaculis ædiculisque sacris, sacra hæc mysteria & confecta esse, & participata.

Eucharistiæ reliquiarum alicubi incensio.

CAP. X.

Leuit. 7.

Homi. 5.

Psal. 109.

Psal. 18.

D quorum ut redeamus reliquias, in earum asseruationem pergunt aduersarij Originem, vbi supra, producere, quasi eas incendi potius is voluerit: Quem locum, hac de re licet nec cœlum, quod aiunt, nec terram attingat, ideo proferre minus grauabimur, quod seipsum soluat. Multus, ait, est excessus hære per hæc singula, & ex occasione testimoniorum longius euagari, cum explanationem sacrificiorum habeamus in manibus. Sequitur ergo, Quod si votum fuerit, aut si voluntarium sacrificauerit munus suum, quacunque die obtulerit sacrificium suum, edetur & altera die. Et quod superfuerit de carnibus sacrificij vsque in diem tertium, igne cremabitur. Si autem manducans manducauerit ex carnibus die tertia, non erit acceptum ei qui offert illud, non reputabitur ei, coinquinatio est. Anima autem si qua ex eo manducauerit, peccatum accipiet. Sic Moses. Hoc est, ut hic exponit Origenes, quod & Dauid dicit, fiat oratio eius in peccatum, quando non solum meriti nihil, sed etiam culpæ multum ex sacrificiis quæritur. Audis legislatorem decernere, quod si quis manducauerit ex eo quod superfuerit in tertiam diem, peccatum accipiet. Vnde cognoscendum, quanta humanæ conditioni peccatorum labes imminet, cum oriatur etiam inde peccatum, vnde hostia propiciationis offertur. Hæc considerans, credo, Dauid dicebat, Peccata quis intelligit? Votum igitur & voluntatis sacrificium est, quo & secunda quidem die vesci fas est, penitus verò abiuratur in tertiam. Sed dat remedium negligentibus, Si fueris, inquit, inualidus, & non potueris omnes carnes sacrificij secunda finire die, nihil in die tertia comedas, sed igni trade quod

superest. Si enim volueris post duos dies manducare de sacrificio, peccatum accipies. Hæc ille ad literam. Sequitur spiritus, Ego, ait, prout sensus mei habet capacitas, in hoc biduo duo testamenta intelligo, in quibus liceat omne verbum, quod ad Deum pertinet (hoc enim est sacrificium) requiri & discuti, & ex ipsis omnem rerum scientiam capi. Siquid autem superfuerit, quod scriptura diuina non decernat, nullam aliam tertiam scripturam debere ad auctoritatem scientiæ suscipi, quia hæc dies tertia nominatur, sed igni tradamus quod superest, id est, Deo reseruemus. Neque enim in præsentī vita Deus scire nos omnia velut, maximè cum Apostolus dicat, Quia ex parte scimus, & ex parte prophetamus. Cùm venerit quod perfectum est, destruentur quæ ex parte sunt. Iste igitur ignis est, cui quæ in tertium diem superfuerint, seruare debemus, vt non temeritate præsumpta nobis assumamus cunctorum scientiam, vt ne meritò nobis dicatur ab eodem Apostolo, nescientes neque quæ loquuntur, neque de quibus affirmant. Ergo ne fortè non fiat acceptum sacrificium nostrum, & hoc ipsum quod ex scripturis diuinis cupimus scientiam capere, vertatur nobis in peccatum, seruemus eas mensuras, quas nobis per legislatorem lex spiritualis enunciat. Hæc ille. Quo licet loco de reliquiarum Eucharistiæ per ignem consumptione nihil penitus habeat, non tamen hîc ab aduersariis nulla nobis lis superest, vrgentibus Helychij testimonio, ipsius ætate hunc incendendarum sacramenti huius reliquiarum morem inualuisse, Sic autem habet vbi legimus, Quicquid reliquum fuerit de carne & panibus, ignis consumet, Quod nunc, ait, videmus etiam sensibilibiter in Ecclesia fieri, ignique tradi quæcunque remanere contigerit inconsumpta, non omnino ea quæ vna die, vel duabus, aut multis seruata sunt: vt enim apparet, non hoc legislator præcepit, sed quod reliquum est, incendi iubet. Dies autem non commemorauit, vt quæcunque cuiuscunque rei causa emergente remanserint inconsumpta, siue tempus, siue quid aliud in causa sit, ignis opus & consumptio fiat. Ergo ex hoc quod agitur sensibilibiter, significatio cuiusdam intelligibilis rei, eis qui intendunt,

*Ignis. Deus.**Deut. 4.**Hebr. 12.**1. Cor. 13.**1. Tim. 1.**Leuit. 8.*

prouenit: vt quando ad comestionem sacrificij deficiamus, & comedere illud integrè non possumus, mente forsan lassescente siue deficiente, vtrum ea quæ videntur, corpus oporteat intelligi Domini, in quod oculis nec angeli possunt prospicere, non relinqui, sed tradi ea igni spiritus oportet, vt ea comodat, quæ nobis sunt ex infirmitate inuisibilia. Quo autem modo comodat? Cum cogitauerimus virtuti (vel virtute) spiritus esse possibilis ea, quæ nobis impossibilia videntur. Hæc ille. Cuius nouissima proxima sunt iis quæ alibi de vi verbi Dei in sacris iis mysteriis scribentes monuimus veteres seriò monere

Exod. 12.

Nume. 9

Ioan. 19.

Agni paschalis offertur tradita.

1. Cor. 2.

super ossibus Agni Paschalis olim non comminuendis, cum in toto Dominicæ incarnationis, tum in hoc presertim Eucharistiæ sacramento, quicquid velut ossium est, & tanquam ad vescendum, grauiora, inquam, & intellectu difficilia, vel potius impossibilia, Deo nostro, qui ignis consumens est, velut conficiendum consumendumque tradere, & potestati spiritus eius humiliter reseruare, vt qui, cum is diuinus sit, atque adeò Deus, omnia quæ Dei sunt, scrutetur atque penetret, etiam profunda & abditissima quæque arcana, quò nulla vnquam hominum pertingeret subtilitas aut curiositas. De quo qui plura vult, quoniam de hoc obiter tantum hinc diximus, consulat Nazianzenum super sanctum Pascha, Theophylactum super Ioan. cap. 19. Gregoriū Magnum homil. 22. super Euangelia, & super Iob. 30. Morolium lib. 20. cap. 10. Paschasium de spiritu sancto, lib. 2. cap. 4. Qui mihi occurrunt impræsentiarum, si quos autem alios repererit, vicissim indicet. Ergo qui de hoc sensibili reliquiarum igne Hesychio credunt, credant eidem super intelligibili rerum harum igne, credant, inquam, Hesychio toti, quæ in his sacris videntur, corpus esse Dominicum, oculis alioqui Angelicis inaspectabile, idque tantò spiritus diuini potestati magis possibile, quanto

Efytius siue

Isychius,

quis, cuius

et quando.

infirmitati humanæ plus impossibile. De hoc autem in super autore, vt & id quoque obiter obseruem, siue is fuerit Isychius, vt eius habet post antiqua exemplaria editio, siue Efytius Tritemio presbyter (Hierosolymitanus) & monachus, Gregorij Nazianzeni auditor & disci-

pulus, sine Helychius Augustino contemporaneus & Sa-
 lomitanus Episcopus, siue Isycius Gregorij magni syn-
 chronus, episcopus Hierosolymitanus, & scriptor lati-
 nus, vt non ita pridem doctissimo Theologo Ioanni
 Hesselio Louaniensi de Eucharistia scribenti visum est,
 ignorare nō potuit, vel ille quid de huiusmodi reliquia-
 rum rum asservatione, tum etiam cultu suus præceptor
 senserit: neque hic quid eius tam æquales quàm anteces-
 sores super iis obseruauerint, in gratiam presertim infir-
 morum, &c. Proinde incendium eiusmodi ritus fuit &
 temporaneus, & regionalis seu localis. Cui non admo-
 dum refragati sunt quidam hodieque Catholici, nō quo
 tantum casu esset vel calix effusus, vel alterutra Euchari-
 stia species euomita, aut sic putruisset, vt foret, quod ait
 Helychius, inesibilis, & sic inconsumptibilis, sed quo e-
 tiam casu communionem peracta, nemo superesset perce-
 pturus, superstites illas reliquias, cum corrumpi possint,
 alicubi & aliquando reuerenter igni contraditas, vt ele-
 mento purissimo absumendas, ne qua ex eorum nimia
 asservatione, & ita corruptione, sacramento fieret irre-
 terentia, irrisio, iniuria, quæ nulla fit per hoc incendium,
 vt cuius vis & operatio ad specierum modò externarum
 absumptionem, non etiam ad rerum ipsarum, corporis
 inquam, & sanguinis Dominici lesionem pertinere pos-
 sit. Nam & tantò anterior Pius I. pontifex & martyr, ea
 super quæ aliquid Domini vel de sanguine stillasset (vel
 de corpore cecidisset) igne maluit exuri, & cineres intus
 altare recondi, quàm conculcari. Cuius etiamnum decre-
 to, si quo casu ex improviso quippiam ex sacramento re-
 liquum sit, quod sumi non possit, hodieque comburitur.
 Quorum inconuenientium & remediorum pleni sunt li-
 bri Sacerdotales & Scholastici. Inter quos illud conue-
 nit obseruandum, vbicunque species integræ inueniuntur,
 eas reuerenter conseruandas, vel etiam sumendas, quòd
 iis manentibus incorruptis, tandiu ibi Christi corpus
 maneat, &c.

*Epist. 78.**79. 80. De**civitate 20.**5. legisla. 9.**40.**Anno 1564.**Grope. li. 2.**cap. 33.**De cõf. dist.**2. ca. Si per**negligent.**Iuolib. 2.**Sacerdotale**Rom. Part**tract. 4. ca.**et. et**5. Tho. 1. r.**3. quæst. 83.**art. 6. ad 7.*

Eucharistia reliquiarum per pucros absumendarum ritus.